

Arvoisat kuulijat

Aivan aluksi pyydän kiittää tilaisuuden järjestäjiä Naantalın kulttuuritoimen väkeä, että olette uskaltaneet pyytää minut puhujaksi tähän arvokkaaseen tilaisuuteen. Ruotsin tunnilla mieleen jäänyt viisaus on När nöden är störst kommer hjälpen först. ”Tämä sanonta muistuttaa siitä, että vaikeimmissakin tilanteissa ratkaisu tai pelastus voi löytyä yllättävän läheltä,”
Tässä tapauksessa 200 metrin päätä As Oy Frankensteinin pihalta.

Olen Mikko Rönnholm entinen sitä ja tätä ennen muuta naantalilainen. Viimeinen ulkopuolinen titteli on Markku Heikkilän antama **Aurinkokaupungin tannerilaiseksi.**

Olen puhunut täällä juhannuksena parikymmentä kertaa esittänyt kaupungin tervehdyksen; ensimmäisen kerran vuonna 1993 silloisen laman syvimpinä hetkinä. Toivon pilkahduksia oli: monet kansat olivat päässeet ideologisen tiensä päähän ajautuneen Neuvostoliiton ikeen alta ja Suomen näköpiirissä oli EU-jäsenyys.
Selviydimme tuostakin. Kokemus antaa toivoa.

Muista puheistani poimin aiheita tähän toivon mukaan lyhyeen puheeseen.

**Tässä kohdassa vain viittasin vuoden 2014 puheeseen ja ääneen lausuin opetuksen:
*Panostukset eilen olisivat olleet halvempia ja huomenna ne ovat paljon kalliimpia
Koko kohta on puheen jälkeen kopioituna.***

Jokaisessa puheessani olen muistuttanut, että juhannus on Suomen lipun päivä. Olen painottanut ja edelleen painotan, että juhannuksen valinta vuonna 1934 Suomen lipun päiväksi oli viisas päätös. Se oli ensimmäisiä eleitä rikkireivityn kansakunnan eheyttämisen tiellä. Sitä ja muita yhteisiä ponnistuksia tarvittiin tuolloin edessä olevien raskaiden sotakokemusten voittamiseksi ja Suomen jälleenrakentamiseksi.

Siniristi lippu muistuttaa pohjoismaisuudesta ja Suomen luonnosta valkoisista hangista sinisestä taivaasta ja vesistä. Japanilaiset ystäväni kertoivat sen merkitsevän heillä yhteistyötä ja harmoniaa. Joten viestitämme vieraille oikeaa kuvaa arvoistamme.
Siniristilipun kanssa voittomme jaamme ja iskut kohtalon.

Vuonna 2002 lisäsin toivomuksen, että sininen väri tarkoittaisi myös puhdasta Saaristomerta. Se edelleen ajankohtainen meidän kaikkien toteutumaton toive!

Mutta nyt elämäntapanaantalilaisuuden teemaan.

Synnyin luostarikirkosta ja kylpylästä tunnettuun kesävieraiden pikkukaupunkiin Mannerheimin viimeisinä presidenttipäivinä. Kaupungin tilannetta kuvasi ikivanha sanonta: ”Älä välitä Naantalın köyhyydest, kyllä Turku on rikas. Kaupungin pinta-ala oli 5,5 neliö kilometriä.

Torikatu 3:ssa syntyneenä oli yksi 35 samana vuonna syntyneestä naantalilaislapsesta. Samana. Kanta Naantalissa oli asukkaita 1.300 ja nykyisen Saaristo Naantalın alueelle asui 5800 asukasta ja syntyi 160 lasta.

Naantali tempautui Luojan luoman satamansa ansiosta vanhojen teknologisten keksintöjen polttomootorin, sähkön, raaka-aineiden hyödyntämisen sekä maailman kaupan imuun. Ja kaupungista tuli hävettävän 1950 alkaneen suurteollisuuskehityksen ansiosta.
Maalaiskunta ja kaupunki liittyvät vuonna 1963 ja pinta-ala kasvoi kymmenkertaiseksi. Ja kun saaristokunnat vuonna 2008 liittyvät Naantaliin Naantalın pinta nousi yli 300 nelikilometrin.

Mutta palataan asukkaisiin ihmisiin – naantalilaisiin.

Syntymävuotenani ikäisiäni tai vanhempia yli 80-vuotiaita oli silloisessa kaupungissa 10 ja yhteensä Saaristo-Naantalin alueella oli 40 yli 80 vuotiasta. Silloin Jokaista vanhusta kohden syntyi neljä lasta. Nyt meitä yli 80-vuotiaita on 1.500 ja kun syntyneitä oli viime hyvänä vuonna 180. Nyt siis jokaista syntyvää lasta kohden meillä on kahdeksan vanhusta. Suurilla ikäluokilla on ollut aina ahdasta kansakoulussa vuoluku ja oppikouluun kova ja myöhemmin korkeampiin oppilaitoksen oli paikkoja vain pienelle osalle. Mutta kehitys loikki eteenpäin.

Kun Torikadulta 1953 lähdin kouluun, olisin ehtinyt vartissa tavata koko kaupungin henkilökunnan. Palkkalistoilla oli 1 henkilö 60 asukasta kohden, korkeimmillaan suhdeluku oli kolme kertaa suurempi 18 asukasta kohden oli yksi kaupungin palveluksessa oleva.

Luvut kertovat valtavasta kasvusta, jota on pidetty menestyksen merkinä. Rajuinta on ikärakenteen muutos. Suuret ikäluokat olimme ongelma, kun emme mahtuneet kouluihin ja nyt meidän palvelujen järjestäminen on ongelma, kun ei ole tekijöitä, kun nuoremmat ikäluokat ovat pienempiä ja hoivahommissa ei ole hoitoa. Mutta uskon vahvasti koivistolaisesti imaistuna, että kyllä se siitä ja nykypäättäjät ymmärtävät meidänkin tarpeet ja ratkaisevat ongelmat.

Olen kulkenut mukana tässä kehityksessä ollut mukana sitä tekemässäkin. Mutta aina muualla olevista töistäni olen palanut Naantaliin, tuttuun ja turvalliseen. Eikä tähän kyllästy. Vanhan kaupungin ranta katsoo länteen kuten pyhä Birgitta oli toivonut ja monumentaalinen kirkko ja lahden toisella puolella Kultarantaa muistuttavat sakraalisesta yhteydestä menneestä nykyiseen.

Pienet saaret, jalankulkuraitit, kadut ja puistot vetävät puoleensa syksyllä, talvella, keväällä ja kesällä. Juhannusaaton aamuna lähden soutukierrokselle kuten 70 vuotta sitten.

Ja totean, että muissa oloissa kirjoitettu viisaus sopii hyvin: kaiken täytyy muuttua, jotta kaikki säilyy ennallaan.

Tässä alkuperäinen lyhentämätön vuoden 2014 puheen referointi:

Vuonna 2014 puheessani muistelin menneitä vaikeita sotavuosia. Tuolloin osoitimme kiitollisuutta niille veteraanisukupolville. Memme nähneet tai emme halunneet uskoa edessä olevaan muutokseen vaikka viisaammat varoittivat maailman tilanteen huononemisen olevan uhkana. Palaan 12 vuotta sitten pitämäni puhetta.

*Mutta miltä maailma näyttää nyt: Eräs vaikutusvaltaisin läntisen maailman ekonomisti-kolumnisti **Martin Wolf** kirjoitti viikko sitten Financial Timesissa:*

-Kaksikymmentäviisi vuotta sitten Euroopasta tuli yhtenäinen ja vapaa. Olemme nyt eläneet neljännes vuosisataa globaalin kapitalismin aikakautta. Mutta tällainen kausi on poliittisen ja taloudellisen paineen alaisena yhä selvemmin.

-Jännitteitä synnyttää taloudellinen yhdentyminen ja poliittinen kahtiajako. Edelleen integroitunut talous on akilleenkantapäämme. Tänään Venäjä kokee itsensä altavastaajaksi, kun taas Kiina on itsevarma.

Hän vetää johtopäätöksen:

-Jos on yhden opetuksen viimeisten 100 vuoden ajalta halutaan nostaa esiin, se on, että olemme tuomittuja yhteistyöhön.

Mutta kun olemme kuitenkin edelleen heimokansoja. Yhteistyön ja yhteentörmäyksen välinen jännite on

pysyvä. Menneen vuosisadan aikana ihmiskunta on kokenut molemmat ääripäät. Tulevan vuosisadan historia tulee muotoutumaan hyvin samanlaisien valintojen perusteella.

Emme ymmärtäneet tuolloin pelätä. Hyväuskoisuudessamme pidimme mahdottomana, että ihmiskunta menettäisi järkensä ja omantuntonsa ja olisi valmis hylkäämään yhteisön ja sen tuoman hyvinvoinnin. Liiallista valtaa käyttävien autoritääristen johtajien mielivalta on kääntynyt väkivallaksi ja yrityksiä sodalla alistaa naapurikansoja keskellä Eurooppaa meidän naapuristossa. Me suomalaiset työskentelemme sen puolesta, että minkään maan ei tarvitse puolustaa oikeuksiaan yksin vaan että me yhdessä me eurooppalaiset demokratiat puolustamme kansainvälistä oikeutta kaikkien kansojen vapautta.

Tässä vaiheessa meiltä kysytään ukrainalaisten kaltaista päättäväisyyttä ja yhteisvastuullisuutta. Se tarkoittaa, että meidän kaikkien on tehtävä uhrauksia kantokykymme ja mahdollisuuksiemme mukaisesti. Panostukset eilen olisivat olleet halvempia ja huomenna ne ovat paljon kalliimpia. Nyt on tunnettava eurooppalaista yhteisvastuuta; se on suomalaista isänmaallisuutta ja viisautta ja edellytys sille, että voimme olla edelleen onnellinen kanssa ja luottaa siihen, että meitäkin autetaan: Mottomme on, että asialliset hommat hoidetaan ja muutoin elämme niin kuin parhaaksi näemme.